

Grup d'Investigació – Art – Sociologia – Antropologia - GIASA
Memòria - Novembre-2007 / Juny-2008

Període Novembre-Desembre-2007

- Sol·licitud a la junta directiva del ICA de la creació d'un grup de treball sobre **Art, artesanía, disseny i antropologia**.
- Publicació en la pagina web del ICA del projecte.
- Primers contactes amb membres del ICA per a la constitució del grup de treball.
 - A finals de desembre la junta directiva del ICA, aprova el projecte.
- Constitució formal del grup de treball.
- Reunions de treball mensuals.

Període Gener-Febrer-Marc

- Reunions per a la creació d'un equip multi-disciplinari i heterogeni de treball. (antropòlegs, artistes, artesans, dissenyadors, creatius, etc.)
- Els creatius en general provenen del FAD (Foment de les Arts i del Disseny), a través d'un acord amb la seva associació A/FAD (Artistes i Artesans del FAD)
- Reunió per dotar al grup d'un mínim d'infraestructura per al funcionament del col·lectiu sense cap cost econòmic (principalment, espai de reunió, arxiu documental i un espai web com mitjà de comunicació, en principi un bloc).
- Creació d'un espai web per a la difusió del nostre programa.
<http://grup-aada.blogspot.com/>
- Primers treballs per desenvolupar el marc teòric, els mòduls d'anàlisi.
- reunió amb el professor Carmelo Antonio Pinto, membre del ICA-ITÀ, professor titular de sociologia de la Universitat de Barcelona; formula la proposta que el nostre grup tingui un reconeixement oficial per la UB.
- Mitjançant contactes personals s'obre una via de col·laboració amb investigadors de l'àrea americana. El principal camp de recerca es centra en les arts precolombines i/o les arts dels pobles indígenes contemporanis.
- Es comença a elaborar un projecte sobre Art i etnografia.
- contacte Prof. Henry Vargas Benavides. Universitat de Costa Rica. Investigant sobre el romanent del disseny precolombí i les arts visuals.
- contacte Prof. Luz Helena. Universitat de Colòmbia. Investigadora del disseny precolombí. Dissenyadora.
- contacte Dra. Gail Silverman, Investigant al Perú. Dra. en antropologia per la Universitat de la Sorbona. Natural dels Estats Units.

Període Abril-Maig-Juny

- Es comença a desenvolupar el projecte de treballs de camp amb artistes amb l'objectiu de saber perquè l'artista crea, la proposta parteix de les experimentacions personals i de recerca de Jesús Pérez.
- El centre d'Artesania de Catalunya de la Generalitat de Barcelona es posa en contacte amb el nostre grup interessats a conèixer l'abast del nostre projecte.
- Antonio Pellicer elabora un qüestionari per aplicar el els treballs de camp amb artistes.
- Es constata la necessitat d'estructurar dos tipus de reunions, una per als antropòlegs, acostumats al treball teòric i una altra per a artistes i creatius els quals centren principalment les seves feines de recerca al taller i sons eminentment de tipus empíric.
- Es constata la necessitat de treballar amb artistes que tinguin un camp d'acció basat en la recerca creativa i no siguin merament uns "productors" d'objectes d'art.
- Es desenvolupa el Projecte de debat sobre Art i societat.

- El professor Henry Vargas de la Universitat de Costa Rica ens manifesta l'interès de l'esmentat centre a conèixer el nostre projecte, amb vista a una possible col·laboració amb projectes del nostre grup
 - Se li comunica que tenim dos projectes en els quals estem treballant que poden interessar-los, els treballs de camp amb artistes i el projecte de debat sobre art i societat.
 - Des de l'universitat de Barcelona a través del professor Carmelo Antonio Pinto, ens comuniquen que el nostre projecte ha estat acceptat per l'esmentada institució
 - Efectuem uns retocs de tipus formal al nostre programa i canviem el nostre nom pel de **Grup d'Investigació sobre Art, Sociologia i Antropologia.**
 - Els objectius del grup són els mateixos, centrats bàsicament en l'art, individu i societat.
-

Projectes de recerca

- **Projecte d'Anàlisi i debat sobre Art i Societat**
 - **Projecte d'Anàlisi sobre l'Individu creatiu (artista)**
-

ESBORRANY

AVANTPROJECTE D'ANÀLISIS I DEBAT SOCIAL

Programa sobre Art i societat

Objectius del projecte:

- Realitzar un raonament sociològic sobre l'art i l'artista en una societat de consum.
- Reflexionar sobre els processos creatius a la societat actual.
- Discernir sobre la influència de la societat en els processos creatius de l'individu (artista).

Programa:

1. / Sobre art i societat (societat)
2. / Sobre individu i creació (individu)
3. / Sobre pensament simbòlic (individu i societat)
4. / Sobre percepció (individu i societat)
5. / Sobre imaginació (individu i societat)
6. / Sobre inspiració (individu i societat)

1. / Sobre art i societat (societat)

- Resum: Sobre societat i art / Que funció i relació tenen entre si les arts, les arts aplicades i la creativitat en general a la societat actual. Que significat té l'art en l'actual cultura de consum. Que valors aporten a la societat les arts, sempre tenint en compte que els valors han canviat al llarg dels segles. Es valora l'art com una manifestació d'uns valors de l'esperit o d'expressió del pensament de l'artista manifestat a través d'elements plàstics i símbols o ja preval el valor material del col·leccionisme i el seu revaloració monetària. L'obra d'art s'ha

banalitzat o s'ha socialitzat. Ja és un objecte de consum. Es considera determinats objectes de consum com una obra d'art.

- 1.1. / Sobre art i societat
- 1.2. / Sobre arts aplicades
- 1.3. / Sobre noves formes de creació
- 1.4. / Sobre el valor de les arts en una societat de consum
- 1.5. / Sobre la funció de les arts en les societats socialment complexes

2. / Sobre individu i creació (individu)

- Resum: Sobre individu i creació / Crear suposa, primer de tot, ser capaç d'obtenir una estructura conceptual nova, projectar en el nostre cervell "alguna cosa" nova a partir de la informació que el nostre cervell percep de l'exterior. La creació, en el seu sentit però profund, és un acte eminentment cerebral desenvolupant-se en el subconscient com expressió d'unes necessitats emocionals de l'individu davant de la societat?. Per Què té l'ésser humà necessitats creatives?. Tal com deia Rainer Maria Rilke contínua sent cert que "tota obra d'art és bona quan sorgeix del necessitat". D'on sorgeix aquesta motivació?. De l'individu?. De La societat?. Evidentment les necessitats sorgeixen dels individus i els individus viuen en societat que és la que activa aquesta motivació. Però hi ha hagut i hi ha diferents grups a les societats humanes i cadascuna d'elles té unes necessitats diferents.

- 2.1. / Sobre creació, acte cerebral o emocional.
- 2.2. / Sobre l'individu i les facultats sensorials en la creació.
- 2.3. / Sobre motivacions creatives en l'individu
- 2.4. / D'on sorgeix la motivació De l'individu?. De La societat?.
- 2.5. / Sobre la diversitat de grups en les societats humanes i la diferència de necessitats.

3. / Sobre pensament simbòlic (individu i societat)

- Resum: Sobre pensament simbòlic / En l'artista el seu pensament es manifesta mitjançant imatges, és a través d'aquestes on s'expressa el simbolisme de les seves creences. Probablement els artistes i creadors contemporanis, inconscientment, en el moment d'expressar-se mitjançant símbols, tinguin cert paral·lelisme conceptual amb els éssers de les societats primitives o àgrafes, o bé amb els nens, doncs en els dos casos s'expressen habitualment mitjançant representacions figuratives, que correspon a un estadi primari de l'associació d'idees o potser millor, màgica del món. Sobre la gènesi de símbols a partir del pensament prelògic.

- 3.1. / Sobre pensament simbòlic
- 3.2. / Sobre el símbol en el temps i l'espai
- 3.3. / Sobre pensament simbòlic i influència psicològica
- 3.4. / Sobre la creació de símbols en la imaginació de l'artista contemporani
- 3.5. / Sobre el símbol a la societat contemporània

4. / Sobre percepció (individu i societat)

1. Resum: Sobre la percepció / La percepció com fonament de la idea: Les coses no són tal com són, són com les percebem. L'individu creatiu absorbeix de l'exterior la realitat de la societat; a l'interior del mateix es crea una necessitat i d'aquesta neix un concepte; que es torna a la societat en forma d'obra d'art o objecte

artesana o de disseny. Sobre la percepció de l'espai i la representació plàstica de la realitat com forma d'expressió conceptual de l'artista.

- 4.1. / Sobre individu i percepció
- 4.2. / Sobre la percepció com fonament de la idea
- 4.3. / Sobre percepció de l'espai
- 4.4. / Sobre percepció i expressió conceptual
- 4.5. / Sobre percepció i interpretació de la realitat

5. / Sobre imaginació (individu i societat)

- Resum: Sobre imaginació / En l'ésser humà creativitat i imaginació estan estretament lligades. Tant l'una com l'altra es poden treballar. La llengua, la lectura i els colors s'eduquen. Els artistes, artesans i els dissenyadors poden crear des de la seva pròpia utopia. La imaginació els confereix el poder de penetrar conceptualment en uns espais mentals on no existeix la lògica, on aquesta es resisteix a ser confinada en uns paràmetres preestablerts de la raó. És el lliure exercici d'abstracció de la realitat actual.

- 5.1. / Sobre el cervell i la imaginació.
- 5.2. / Sobre la utopia creativa de l'artista.
- 5.3. / Sobre el cervell i la lògica.
- 5.4. / Sobre l'abstracció de la ment.
- 5.5. / Sobre control de la imaginació. (Fantasies; il·lusions; al·lucinacions; neurosi, etc.).

6. / Sobre inspiració (individu i societat)

- Resum: Sobre inspiració i idea / La inspiració, és un estat de gràcia, és el beneït moment en què sense previ avís broten les idees, que el problema es resol, mitjançant l'associació d'idees que estaven guardades en el subconscient, és aquest instant que neix l'obra, l'objecte, aquest "alguna cosa" que abans no existia. La idea. Importa adonar-se que la producció d'idees no és un acte deliberat, voluntari, "és una cosa que ens succeeix, però bé que alguna cosa que nosaltres fem".

- 6.1. / Sobre la inspiració o el treball.
- 6.2. / Sobre el subconscient i l'associació d'idees.
- 6.3. / Sobre el camí de la idea. Percepció = Imaginació = Idea.
- 6.4. / Sobre la producció d'idees. Acte deliberat o casual.
- 6.5. / Sobre la idea

PROJECTE / TREBALLS DE CAMP / CURS 2008-09 **PROGRAMA D'ANÀLISIS DE L'INDIVIDU CREATIU (ARTISTA)**

Projecte / Anàlisi / Coordinació:

- Projecte: Jesús Pérez Pallisé
- Anàlisi creatiu: Jesús Pérez Pallisé / Jorge Eduardo Cañas
- Anàlisi antropològic: Jorge Eduardo Cañas / Antonio Pellicer

Objectius del projecte:

- Es realitzarà una anàlisi antropològic sobre l'individu creatiu. (artista)

- S'analitzaran els processos creatius de l'individu.
- Es discernirà sobre el llenguatge plàstic de l'artista.
- S'investigarà sobre les motivacions que li indueixen a crear.

Pla d'actuació amb artistes:

- Programa d'anàlisi creatiu-antropològic que es realitzarà amb artistes plàstics.
- És important que desenvolupin una obra plàstica de recerca creativa.
- Cada artista presentarà i dirigirà el dossier de la seva obra creativa.
- Cada artista estarà assessorat per analistes socials.
- Aquest dossier estarà complementat amb unes reflexions sobre el perquè creatiu de cada artista

Pla d'anàlisi conceptual:

- L'anàlisi es realitza a partir de l'obra plàstica de cada artista.
- Es tindrà en compte els factors racionals de l'artista vist com ésser humà (la vida diària, l'entorn social, necessitats materials, etc.).
- També es consideraran els factors irracionals que inconscientment l'artista expressa a través de la seva obra creativa (els elements emocionals procedents del subconscient i de l'inconscient, els automatismes cerebrals, la creació intuïtiva etc.).

1ª Fase d'anàlisis dels processos creatius en l'individu creador

- En aquesta primera fase d'anàlisis es treballarà directament amb i sobre l'artista.
- Des de la concepció de la idea fins a la creació de l'obra d'art.
- L'obra d'art abans de néixer sols té vida en el cervell de l'artista.

Anàlisis del "Conscient creatiu"

- S'analitzaran en primer lloc els processos creatius que són controlats per la voluntat. Entenent aquesta facultat de l'individu creatiu com una energia psíquica que ens permet traduir en actes la percepció de la realitat (considerant la percepció de la realitat com el principi de totes les idees, l'origen de la creativitat).

Anàlisis del "Subconscient creatiu"

- Discernirem sobre la presència de l'atzar i els automatismes en els processos creatius. S'investigarà sobre la creació sense participació directa de la voluntat, aquesta energia psíquica que de la mateixa manera que encenem o apaguem una llum, la efectuem per automatismes i que en un moment determinat existeix la possibilitat de portar-los al conscient.

Anàlisis del "Inconscient creatiu"

- Intentarem acostar-nos a aquest espai ocult de la ment que exerceix una enorme influència sobre el nostre ser i que regeix el nostre destí aliè a la nostra voluntat. Investigarem sobre la influència d'aquesta energia psíquica i com es manifesta en els processos creatius. Contemplarem l'obra d'art de l'artista com

un document no escrit en el qual aquesta dipositada tota la problemàtica conceptual que aquest conscient o inconscientment a generat.

2ª Fase d'anàlisi antropològic de l'obra creativa de l'individu.

- En aquesta segona fase d'anàlisi es treballarà amb l'obra creativa de l'artista.
- Des de la creació de l'obra d'art fins al cervell de l'individu-espectador.
- L'obra d'art després de néixer, independentment de l'artista ja té vida pròpia, i és l'individu-espectador el que determina el seu valor

Anàlisi de la percepció de la realitat

- Es procedirà a efectuar una lectura de la percepció de la realitat com a mètode d'expressió plàstica de l'artista. Crear suposa abans que res ser capaç d'obtenir una estructura conceptual nova, estructurar en el nostre cervell un esdeveniment o alguna cosa nou, a partir de la informació que el nostre cervell percep de l'exterior. Es desenvolupa partint de la interpretació de les dades que l'inconscient transmet al conscient a través dels estímuls remesos pels òrgans sensorials al cervell i analitzats per aquest amb uns resultats clarament subjectius d'aquestes missives sensorials. Podem entendre la percepció com el principi de totes les idees.

Anàlisi del llenguatge simbòlic

- Investigarem sobre el llenguatge simbòlic de l'artista expressat a través d'imatges. Podrem conèixer la principal facultat psíquica de l'artista, la imaginació. En aquest llenguatge trobarem els conceptes creats en el món oníric del creador, localitzarem aquestes percepcions que a partir d'una realitat social la seva ment a desenvolupat. Mitjançant aquestes imatges podrem llegir el sentir més personal de l'artista sobre la vida i la societat.

Anàlisi de la imaginació

- La imaginació i la intel·ligència en l'artista estan sempre estretament lligades, podem considerar la creativitat, com un acte eminentment cerebral, no així la imaginació que és un procés irracional. Els recursos que aquesta utilitza no són sempre conscients sinó que a vegades estan sumits en l'inconscient i afloren al conscient quan disminueix la vigilància de la voluntat, així en els somnis. Des d'aquesta consideració de la imaginació efectuarem una lectura antropològica i creativa, sobre la imaginació i el món oníric de l'artista que es desprèn de l'anàlisi de la seva obra.

Document final sobre l'anàlisi a l'individu creatiu

- S'extrauran unes conclusions finals per desenvolupar els objectius marcats en el projecte. S'elaborarà un document en el qual podrem comparar els processos creatius aplicats pels diferents artistes i els diferents mètodes utilitzats per a la consecució de la idea, el desenvolupament del concepte i el llenguatge plàstic utilitzat per expressar en la seva obra d'art i finalment conèixer les motivacions que indueixen a crear a l'artista.
-